

Vrienden Natuurtuinen Jekerdal

Jaarverslag 2022

Inhoud

1	Inleiding	2
2	Werkgroepen	3
2.1	Werkgroep Moestuin	3
2.2	Werkgroep Wilde Plantentuin	5
2.2.1	Kruidentuin	7
2.3	Wijngroep	7
2.4	Werkgroep Permatuin	9
2.5	Werkgroep Educatie/Ontvangst	10
2.6	Werkgroep imkerij	10
3	Activiteiten waar de vereniging aan heeft deelgenomen	11
3.1	Actie schone Maas	11
3.2	Plantenmarkt/ Open Dag.....	11
4	Verenigingsactiviteiten voor leden.....	12
5	Bestuur en communicatie	12
6	Werving van vrijwilligers, werving van leden	13
7	Financiën.....	14
8	Aandachtspunten bestuursbeleid 2023.....	16

1 Inleiding

Het jaar 2022 was voor ons opnieuw een jaar van afwachten. Het CNME maakt samen met MIK-PIW-groep een plan dat de gemeente moet goedkeuren. Een en ander verloopt traag maar er is nog steeds hoop op een positieve ontwikkeling. Voor de VNJ reden genoeg om wekelijks in de Natuurtuinen aan het werk te zijn. Het plezier waarmee we met elkaar werken, ons verwonderen over de natuur en nieuwe dingen leren, geeft ons veel voldoening (*foto 1*). Bovendien weten we ons

1 VNJ vrijwilligers tijdens een pauze

gesteund door het Team Ecologisch Beheer van het CNME die het groot onderhoud uitvoert. Ook een door hen georganiseerde Natuurwerkdag heeft resultaat gehad in de Natuurtuinen.

Vrienden Natuurtuinen Jekerdal: wie zijn wij?

De Natuurtuinen Jekerdal vallen onder het beheer van CNME (Centrum voor Natuur- en Milieu Educatie Maastricht e.o.). De vereniging Vrienden Natuurtuinen Jekerdal bestaat uit CNME-vrijwilligers die in of ten behoeve van de Natuurtuinen Jekerdal werken, zich bij de vereniging als lid hebben aangemeld en hun jaarlijkse lidmaatschapsbijdrage betalen.

Doelstelling

De vereniging is in november 2014 opgericht. Haar doelstelling is:

- CNME te ondersteunen bij de inrichting en het beheer van de Natuurtuinen;
- de betrokkenheid van haar leden bij de Natuurtuinen te bevorderen.

Om deze doelen te bereiken zijn er werkgroepen opgericht van vrijwilligers die in een bepaald deel of op een bepaald vlak werkzaam zijn. Er zijn zes werkgroepen: Moestuin, Wilde Plantentuin, Wijngroep, Permatuin, Educatie en Imkerij. Per werkgroep zijn er coördinatoren benoemd die de werkgroep aansturen. Door

werkgroepen te creëren wordt er een beroep gedaan op samenwerking en op betrokkenheid en zelfstandigheid van de leden bij de Natuurtuinen.

2 Werkgroepen

De werkgroepen werken zelfstandig en worden aangestuurd door de coördinatoren van de werkgroep en niet door het bestuur. Vrijwel alle leden zijn lid van een of meerdere werkgroepen. Verschillende coördinatoren en leden hebben in beeld en tekst bijgedragen aan dit jaarverslag.

2.1 Werkgroep Moestuin

Na tien jaar coördineren van de moestuingroep is Tonnie op haar 70ste verjaardag ermee gestopt. Zij was coördinator, hield de processen en de voortgang in de gaten en verzorgde trouw iedere week de moestuinberichten. Het is duidelijk dat dit voor de moestuin een flinke aderlating is.

Hoe we dit verlies als groep kunnen opvangen zal in het seizoen 2023 blijken.

Bij een moestuinoverleg in november 2022 zijn we een taakverdeling overeengekomen. Iedereen neemt een perceel voor zijn/haar rekening (foto 2). Dit

2 Percelen in de moestuin

houdt niet in dat we verschillende eilandjes gaan vormen. Het blijft een gezamenlijk project waarbij we elkaar ondersteunen. We zullen in de toekomst vaker bij elkaar moeten komen.

Op de percelen van de koolgewassen (Tonnie) en bladgewassen (Jo en Franz) en aardappelgewassen (Hans) wordt komend seizoen geëxperimenteerd met combinatieteelt volgens het systeem van Frank Anrijs.

In de laatste maanden van het jaar is veel negatieve energie en spanning gaan zitten in een conflict met een moestuin vrijwilliger. Dit heeft uiteindelijk geleid tot een beëindiging van de samenwerking. Daarnaast werkt de onzekerheid over de toekomst van de natuurtuin niet erg motiverend. Het gehele proces duurt veel te lang. In het najaar hebben verschillende leden van de moestuingroep de bodemcursus van Bram de Volder gevolgd. Dit werd als zeer inspirerend ervaren en we hebben nieuwe, praktische ideeën opgedaan. Door de droogte is er onduidelijkheid en onenigheid geweest over het al dan niet bewateren van de percelen. Dit is een onderwerp dat de afgelopen jaren vaker aan de orde is geweest. Als groep en misschien ook als Vereniging zou men hierover een standpunt en dientengevolge een werkwijze moeten zien vast te stellen.

In november is de knoflook voor komend seizoen geplant en zijn de zaden bij Velt besteld.

Bevindingen moestuin

2022 was vooral een warm en droog jaar. Alleen in februari, april en september heeft het wat geregend. Mei t/m augustus waren zeer warm en droog. Voor de tomaten was dit ideaal en hiervan hebben we dan ook rijkelijk kunnen plukken. Voor de andere gewassen was het weer minder gunstig. Toch hebben we een en ander kunnen oogsten.

Er zijn redelijk veel kapucijners en struikboontjes geoogst; de tuinbonen en staakbonen vielen tegen. Van tuinbouwer Wim Storcken hebben we nieuwe aardbeienplanten voor een heel perceel gekregen. Helaas tot nu toe geen succes. We weten nog steeds niet waar dit aan ligt. Ze hebben volop gebloeid. De belagers hebben we niet kunnen betrappen. Misschien dit jaar het gaas van de kool, na de

3 Goede aardappeloogst

bevruchting eroverheen plaatsen.

Het bladperceel heeft mooie sla opgeleverd, deze werd alleen te weinig geoogst zodat de sla ging bloeien, veel zaad produceerde en zichzelf uitzaaide. De snijbiet was redelijk en we hadden mooie prei. Op foto 4 prijkt de kardoer.

4 Kardoer

De aardappeloogst was goed (foto 3). Bij de wortelgewassen slechts alleen wat rode bietjes. Maar de koolgewassen deden het bijzonder goed. Van de witte kool hebben we dan ook weer zuurkool kunnen maken met zijn allen (foto 5 en 6)

De vruchtgewassen hadden duidelijk last van watergebrek, te weinig compost die vocht vasthoudt. Klein fruit en druiven hebben veel vruchten opgebracht. Van de druiven is een aantal flessen sap gemaakt (foto 7)

5 Zuurkool bereiden

6 Zuurkool bewaren in aarden potten

7 Heerlijke druivensap

2.2 Werkgroep Wilde Plantentuin

Ook in 2022 heeft het Team Ecologisch Beheer (TEB) van het CNME het groot onderhoud van de Natuurtuinen gedaan. De graspaden zijn regelmatig gemaaid, de hagen zo nodig geknipt en de lindes en platanen gesnoeid. Hierdoor houdt de tuin haar structuur. De bloemrijke graslanden worden eenmaal per jaar selectief op verschillende gedeeltes ervan gemaaid vanwege de insecten die op de niet gemaaide stukken kunnen overleven. De vrijwilligers van de VNJ hebben het maaisel zo goed mogelijk opgeruimd én alles heel secuur nageharkt om de grond zo arm mogelijk te houden.

8 Nieuwe takkenril

deze grond zaden van zeldzame planten die in de dambordjes staan en die zich hier kunnen uitbreiden. Niet ver daarvandaan hebben we een vierkante meter ingezaaid met een bijenmengsel (een- en tweejarige) dat over was van een CNME-actie (Tegelwippen). Ook hebben we zaad van de Paarse morgenster op een beperkt stukje uitgezaaid.

De stenige milieus hebben dit jaar veel aandacht gekregen van ons. Dat betekent dat we er vaak en grondig selectief hebben gewied. Grassen en vlinderbloemige zijn zoveel als mogelijk verwijderd, maar ook zeldzame soorten die het opeens heel goed doen, hebben we geprobeerd in de hand te houden. Zo was er heel veel Wondklaver dat door de uitgebreide bloei over de paden hing. Die hebben we deels afgeknipt en we gaan ervanuit dat ze volgend jaar weer volop bloeien. Deze zomer was er ook heel veel smalle weegbree in het groot stenig milieu. In het najaar hebben we daar het nodige van uitgetrokken. Om de groei van het gras in de

Tijdens een Natuurwerkdag in november is er onder meer een nieuwe takkenril gemaakt naast de permatuin (foto 8). In de kindertuin is een begin gemaakt met snoeien en vlechten van de wilgen (wilgentunnel, wilgenhut en wilgenhaag). Dit karwei is later door onze vrijwilligers afgemaakt. Ook zijn op die dag de Roos en de Kornoelje die vóór de margrietenberg staan tot op de grond gesnoeid. De grond eromheen is opgeschoond en er is aarde uit de dambordjes opgegooid. Mogelijk bevat

9 Netty actief op de Margrietenberg

stenige milieus zoveel mogelijk te beperken hebben we net als in 2021 zaad van de ratelaar (uit de grasveldjes) uitgestrooid in de stenige milieus. We hopen dat deze actie in 2023 nog meer effect heeft (meer ratelaar=minder gras).

Zoals ieder jaar zijn er twee graanveldjes, een met winterrogge en een met enkele zomergranen ingezaaid en gemengd met akkeronkruiden. Door de grote droogte in het voorjaar was zowel de bloei en groei van het graan als ook van de meegezaaide bloemen beperkt.

Evenals vorig jaar hebben we de groei en bloei van de Gewone berenklaauw goed in de gaten gehouden. We hebben de bloemstengels er zo veel mogelijk uitgeknipt voordat ze in het zaad gaan, De verspreiding van deze plant gaan we tegen om te voorkomen dat deze allerlei andere planten gaat overwoekeren. Ook de Griekse alant, een uitheemse zich snel verspreidende plant, hebben we zo veel mogelijk verwijderd.

In de nazomer hebben we veel klimop weggehaald uit het bosje naast de moestuin om de daar groeiende voorjaarsbloeiërs meer ruimte en licht te geven.

In 2021 hebben we een fotobestand gemaakt van alle bloeiende planten in de Natuurtuinen en op de website gezet

(<http://www.vriendennatuurtuinenjekerdal.nl/tuin/wilde-planten-tuin/>). In 2022 zijn we hiermee doorgegaan. We hebben meer wilde planten waargenomen. De Wouw is spontaan teruggekomen in de moestuin. Vingerhelmbloem of Voorjaarshelmbloem staat (nog) niet op onze lijst. Dit geldt ook voor de Holwortel. Zij zijn wel al langer aanwezig. De Heggenwikke ontbreekt. We hebben meerdere soorten Wikkes die niet op de lijst staan. In 2023 gaan we die determineren en toevoegen. Naast de gewone Vogelmelk hebben we ook Knikkende vogelmelk gezien. De Knolsteenbreek (*foto 10*) was dit jaar weer terug na een aantal jaren afwezigheid. De Veldhondstong bij de insectenheuvel die in 2021 was opgekomen, heeft dit jaar uitbundig gebloeid. Bij de grote vijver stond

10 *Knolsteenbreek*

11 *Kraailook*

een gele lis. De Kamtsjatka muurpeper staat op het 'bergje'(van Geertje). We hebben ook Witte rapunselklokjes, Witte betonie en Wit muskuskaasjeskruid. Ook

hebben we de Grote wederik (staat nog niet op de lijst). In de kruidentuin zijn Malrove en Hertshoornweegbree waargenomen en in de moestuin de Mariadistel. Er staat veel Kraailook (*foto 11*) in de Natuurtuinen, maar mogelijk is dit Moeslook (volgens de app seek).

In 2023 gaan we naast de verschillende soorten Wikke ook soorten Ooievaarsbek en Havikskruid vastleggen.

De in 2021 aangekondigde projecten Levend Archief en het Akkerplantenproject zijn in 2022 (nog) niet gestart in de Natuurtuinen.

2.2.1 Kruidentuin

In 2022 werkten verschillende vrijwilligers in de kruidentuin.

Plannen voor verandering werden in een klankbordgroep besproken. Ook werd er aandacht besteed aan uitgangspunten en wijze van communicatie binnen onze vereniging. Bij de komst van een nieuwe vrijwilliger in de kruidentuin verliep de communicatie niet steeds naar behoren. In de loop van het jaar is deze vrijwilliger gestopt en zijn twee vrijwilligers die eerder in de kruidentuin werkten weer teruggekomen

Er zijn medicinale inheemse kruiden aan de kruidentuin toegevoegd. Ook werd de vijver opgeknapt. Verschillende keukenkruiden zijn uit de tuin verwijderd.

12 Sleutelbloem

Sommigen vonden een nieuw plekje in een van de moestuinbedden. Ook waren er plannen om verschillende rijkbloeiende inheemse kruiden zoals Slangenkruid, Bolderik, Heelblaadjes, Wijnruit en Kaardenbol te verwijderen.

Er heeft een uitgebreide inventarisatie plaatsgevonden. In 2023 zullen plannen voor toekomstig ontwerp en aanplant gemaakt worden. Planten die wij in ieder geval in de kruidentuin willen behouden zijn o.a. Rozemarijn, Lavendel, Pimpernel, Slangenkruid, Wollige munt, Mierikswortel, Wilde marjolein, Wijnruit, Hartgespan, Tijm, Kattenkruid, Vrouwenmantel, Salie, Zeepkruid,

Agrimonie, Sleutelbloem (*foto 12*) en Scharlei.

De kruidentuinwerkgroep bestond eind 2022 uit 4 vrijwilligers.

2.3 Wijngroep

2022 is het jaar waarin we hopelijk definitief afscheid hebben genomen van vooral de strenge overheidsmaatregelen ter beteugeling van Corona.

Dat betekende ook dat we weer fijn met elkaar hebben kunnen samenwerken en genieten van al hetgeen de prachtige Natuurtuinen en onze groep brengen.

Het beheer, onderhoud van onze wijnstokken is en blijft een overzichtelijke en meestal eenvoudige planning. De pluk en verwerking van de oogst is 'n kwestie van op het juiste moment aanpakken en doen. De rijping van de wijn is geduld hebben, met een scherpe blik het waterslot in de gaten houden en toeleven naar het moment waarop gebotteld gaat worden.

Met de natuur en meer bepaald het weer zullen we altijd rekening blijven houden. Het weer bepaalt boven alles wanneer welke activiteiten gedaan kunnen of moeten worden.

De wintersnoei wordt uiteraard 's winters gedaan. Echter niet te vroeg (wanneer er nog bladeren aan de stokken hangen), niet te laat (wanneer de sapstroom alweer op gang is gekomen), niet wanneer het vriest.

De zomersnoei is een nagenoeg continue activiteit. Uitbundig groeiende loten worden gekortwiekt. We willen immers alle energie naar de druiven laten uitgaan. De pluk en verwerking van de druiven wordt bepaald door het suikergehalte van de druiven. Dat gehalte wordt op zijn beurt bepaald door zonuren, warmte, regen, wind. Wanneer de druiven beginnen te kleuren wordt de refractometer uit de kast gehaald en wordt wekelijks het suikergehalte gemeten. De spanning loopt dan geleidelijk op. Het gehalte stijgt de ene week zeer snel om de andere week weer te dalen. De weersvoorzichten worden plotseling herfstachtig zodat besloten moet worden om de oogst en verwerking zeer snel te doen.

Met onze kleine groep liefhebbers is het in 2022 opnieuw gelukt om alle activiteiten te managen. Fijn om te ervaren dat we met elkaar telkens de klussen hebben geklaard. En daarbij zijn we uiteraard regelmatig ondersteund door de vrienden van de vereniging.

13 Tot rust gekomen most persen

2022 is een goed jaar geweest voor de druivengroei en – oogst. Veel, heel veel zon. Weinig regen en weinig periodes met kou. Geen schimmels, de vogels bleven dankzij het gespannen net op afstand, weinig wespen.

14 Most opslaan in twee Dame Jeanne flessen

Enkele activiteiten die we in 2022 hebben gedaan:

- Eind januari de wintersnoei.
- Rondom de stokken enkele malen compost gestrooid.
- Vanaf mei regelmatig gesnoeid en rondom de stokken onkruid verwijderd.
- Ondersteunende verticale palen t.b.v. de nieuwe stokken geplaatst.
- Over de druiven is een net gespannen.
- Vanaf begin augustus wekelijks het suikergehalte gemeten.
- Begin september afgesproken dat de oogst op 10 september gedaan wordt.

- Voorafgaand aan de oogst de giststarter gemaakt.
- Op 10 september is onder druilerige omstandigheden +/- 120 kg geoogst, ontsteeld, gekneusd en met de bijbehorende ingrediënten als most opgeslagen
- De dagen daarna is de most geroerd zodat de hoed, dat zijn de vaste bestanddelen die door het gistingproces naar boven worden gebubbeld, weer verspreid wordt in het vloeibare deel.
- Op 15 september, enkele dagen eerder dan gepland, is de nagenoeg tot rust gekomen most geperst (*foto 13*) en opgeslagen in twee Dame Jeanne flessen. (1x50L en 1x25L; *foto 14*)
- Regelmatig het nagistingproces gecontroleerd
- De verdeling van de 2018 wijn gedaan.
- Met en met benodigheden voor de verwerking en opslag verplaatst van werkruimte Moestuingroep naar de afsluitbare voormalige Educatieruimte

2.4 Werkgroep Permatuin

In februari 2022 werd het Vogelbosje bij de Permatuin geannexeerd. Er vond een inventarisatie van struiken en bomen plaats, met als resultaat:

Kardinaalsmuts, Liguster, Rode Bes, Zwarte Bes (2x), Zuurbes (type nog niet nader bepaald), Gelderse Roos en Lijsterbes.

In de Permatuin maakten de takken van de Josta bes vele nieuwe wortels die gesnoeid werden en om ze 'binnen de perken te houden'. De afleggers werden elders in een voedselbos geplant.

Ook dit jaar werden de paden bedekt met droog materiaal van de compostplek.

In de loop van het voorjaar werden de bessenstruiken vrijgemaakt van brandnetels om de bessen te kunnen oogsten.

Uit Susteren kwamen enkele Loganberries, jonge afleggers van planten die het daar goed doen. Deze kregen een strategische plek in de Permatuin.

Diverse boomspiegels zijn aangelegd en beplant met o.a. Bonenkruid, Zeepkruid, Vrouwenmantel, Mierikswortel, Rucola, Kattenkruid en Vijfvingerkruid.

15 Nashipeer oogst

De uitbundige bloei van de Amandel- en Abrikoosboom werd helaas in de kiem gesmoord door de vorst.

Medio juli vond de eerste fruitboomooft plaats: de Pruimenboom (Opaal) leverde een rijkelijke opbrengst met smaakvolle vruchten. Later gevolgd door de Mirabel, de Perzikboom (11 grote overheerlijke perziken), de Nashipeer (*foto 15*) en de Appelboom (Ecolette). Een van de perenbomen leverde enkele vruchten, van de andere hebben we helaas nog niets kunnen plukken. Hij bloeide overvloedig

en er hingen ook enkele peren aan, die echter verdwenen waren voordat ze plukrijp waren.

Een van de laatste fruitleveranciers was de Duindoorn waar enkele vrijwilligers zich overgaven aan het plukken van de minuscule besjes (*foto 16*), o.a. geschikt voor overheerlijke Duindoorn confituur. In het late najaar bleken de besjes aan de hogere takken nog zeer aantrekkelijk te zijn voor de vogels.

De (bos)aardbei en andere bodembedekkers werden steeds weer overwoekerd door Brandnetels en grote graspollen; het onderhoud is nog steeds arbeidsintensief.

Compost

Op de compostplek werd een nieuwe zeef (bedspiraal) in gebruik genomen. De oude was enkele malen hersteld maar werd te slecht om goed te kunnen zeven.

Het hele jaar door is er volop gezeefde compost beschikbaar geweest. Ook voor vrijwilligers die thuis wat natuurlijke compost konden gebruiken.

16 Duindoornbesjes

2.5 Werkgroep Educatie/Ontvangst

Ook in 2022 bleven de Natuurtuinen voor publiek gesloten. De werkgroep Educatie/Ontvangst heeft dan ook haar functie niet kunnen uitoefenen. Er is eenmaal, op verzoek van het IVN, een rondleiding door de Natuurtuinen gegeven. Vaste vrijwilligers verzorgen koffie/thee voor alle werkende vrijwilligers. Ook de inkoop van o.a. koffie/thee en de zorg voor een aantal ruimten in het gebouw wordt nu uitgevoerd door vrijwilligers. Bij vragen of andere belangrijke zaken is er contact met het CNME.

Het kabouterpad heeft in 2022 enige aandacht gehad. De controle van de begroeiing van het pad, de kruidenbak en de bijenbak zijn voortgezet door de vrijwilligers. Omdat de plekken verspreid door de tuin liggen worden zij door de verschillende werkgroepen onderhouden.

Plannen 2022

Vanwege de onzekere toekomst zijn er nog geen nieuwe plannen gemaakt. Het zou fantastisch zijn wanneer de Natuurtuinen in de toekomst ook weer als educatieplek voor jong en oud zou kunnen dienen.

2.6 Werkgroep imkerij

Door alle ontwikkelingen rond het coronavirus is het een onzeker begin van het jaar. Na de domper van het afgelopen jaar waar er maar één volk de winter overleefde, hebben we hard ons best gedaan om ons volkenbestand weer op orde te krijgen. Op de eerste mooie dagen van 2022 was er bij vier volken vliegactiviteit te zien. Dat is voor ons imkers een prettig en rustgevend gezicht (*foto 17*). Het

voorjaar ontwikkelde zich in een rap tempo, waardoor we al op 23 april opgeroepen werden om een eerste zwerm in de nabij gelegen volkstuinen uit een vlierstruik te gaan halen.

17 Vier bijenvolken zijn actief

2022 is ook voor ons het jaar van de definitieve komst van de Aziatische hoornaar. In mei kregen we bezoek van deze wesp. Ze zoemde voor onze kasten op zoek naar een bijenhapje. Gedurende de zomer is er dan ook een zoektocht geweest naar het hoornaar nest. Omdat dit een snel oprukkende exoot is, is het beleid om deze nesten op te sporen en te verwijderen. Er hingen op verschillende plekken (ook op de Mergelweg en Drabbelstraat) wiekpotten (lokpotten) om een

hoornaar te vangen. Na een hoornaar vangst wordt geprobeerd deze te voorzien van een zendertje en zo de locatie van het nest te vinden. Ook bij onze stand hebben we gepost, om een hoornaar te vangen en te zenderen. Uiteindelijk is dit niet succesvol geweest.

Het hoogtepunt van 2022 was toch wel weer dat het mogelijk was om een open dag te houden. Met onze activiteiten honingslingeren en een bezoekje aan de stand konden we ons enthousiasme weer overbrengen op de bezoekers.

3 Activiteiten waar de vereniging aan heeft deelgenomen

3.1 Actie schone Maas

Eind maart heeft de vereniging weer deelgenomen aan de actie Schone Maas. Elf vrijwilligers hebben enkele uren afval verzameld met als resultaat 8 grote groene afvalzakken vol.

3.2 Plantenmarkt/ Open Dag

Dit jaar is er een Open Dag gehouden op zondag 5 juni tijdens de Velt-ecotuindagen. De organisatie lag dit jaar geheel in handen van onze vereniging. 22 enthousiaste vrijwilligers hielpen mee! Er kwamen meer dan 90 volwassenen en circa 40 kinderen, ondanks de slechte weersomstandigheden. Na anderhalf uur begon het te regenen en het hield die middag niet meer op. Veel activiteiten waren naar de kas verplaatst (*foto's 18 en 19*). Er was van alles te doen en te proeven in een gezellige sfeer. Een fotograaf van RTV Maastricht nam een kijkje en plaatste een paar leuke foto's op hun website.

Voor de organisatie van deze dag en de vele activiteiten ontvingen we een subsidie (€400, -) van de Gemeente Maastricht!

18 *Activiteiten in de kas*

19 *Workshop wilgenmandjes vlechten door Huub*

4 Verenigingsactiviteiten voor leden

De vereniging organiseert ontspannende activiteiten speciaal voor haar leden om onderling meer verbinding te creëren en de betrokkenheid bij de Natuurtuinen te vergroten. Dit jaar hebben we ook een cursus voor alle leden georganiseerd over Humisme. Bram de Volder heeft ons twee dagdelen kennis bijgebracht over het bodemvoedselweb. De cursus heeft velen van ons geboeid.

Verder hebben we een zomarlunch en jaarvergadering, een herfstlunch en een eindejaarsbijeenkomst georganiseerd. Vanwege corona en drukte rondom de organisatie van de Open dag zijn er geen andere activiteiten gehouden.

Tijdens de eindejaarsbijeenkomst herkenden de vrijwilligers met behulp van boomzoekkaarten de verschillende boomsoorten in de zonnige Natuurtuinen!

Hierna was het heerlijk genieten van kerstbrood, baksels en zelfgemaakte Glühwein.

5 Bestuur en communicatie

Ledenvergadering

Ook dit jaar heeft de algemene ledenvergadering plaatsgehad in de zomer en wel op 28 juni 2022. Deze is voorafgegaan door een gezamenlijke lunch van voornamelijk producten uit de Natuurtuinen. Het jaarverslag 2021 wordt met enkele toevoegingen goedgekeurd. De tekst is later voorzien van foto's door onze websitevrijwilliger.

Organisatie binnen CNME Natuurtuinen

Sinds 01-01-21 zijn de Natuurtuinen gesloten voor publiek vanwege de gemeentelijk bezuinigingen en is de bemoeienis vanuit het CNME gering. Dit geldt ook nog het gehele jaar 2022. Er is officieel geen budget voor onderhoud van de Natuurtuinen, maar het Team Ecologisch Beheer heeft toch het groot onderhoud uitgevoerd. De VNJ heeft wederom toegezegd het reguliere onderhoud zo goed

mogelijk uit te voeren. De werving van nieuwe vrijwilligers verloopt in eerste instantie via de website van het CNME die vervolgens kandidaten, geïnteresseerd in de Natuurtuinen, doorverwijst naar de VNJ.

Vergaderingen met het CNME

In 2022 is er vier keer vergaderd met het CNME. Ook dit jaar is het belangrijkste onderwerp de ontwikkelingen met betrekking tot het voortbestaan van de Natuurtuinen. Tijdens de herfstlunch heeft de directeur van het CNME de stand van zaken toegelicht voor alle aanwezige leden.

Er is tweemaal een Gebruikersoverleg Natuurtuinen geweest. Aan dit overleg namen de volgende partijen deel: CNME, MIK-PIWgroep, IVN, Buurderij en VNJ. Onderwerp van gesprek was steeds de ontwikkelingen ten aanzien van het voortbestaan van de Natuurtuinen.

Natuurtuinen en de Gemeente

In 2022 is het verkregen subsidie bedrag ad €400,- gebruikt voor het organiseren van een open dag. In overleg met het CNME is besloten niet weer een subsidieaanvraag te doen, omdat het meer kost (qua tijd) dan dat het oplevert (qua bedrag). Het CNME is bereid om de kosten voor een open dag voor haar rekening te nemen.

Berichten

Vanuit het bestuur zijn er in 2022 diverse berichten verstuurd naar de leden over het voortbestaan van de Natuurtuinen en over de wijze waarop we in dat jaar het werk regelen. De reacties van leden hierop zijn zoveel mogelijk direct beantwoord. Voor de praktische uitvoering hebben ook dit jaar de werkgroepen zorggedragen. De communicatie tussen de werkgroepen en tussen werkgroepen en bestuur is veelal spontaan verlopen tijdens het werk en in de pauzes. Het bestuur heeft gedurende het jaar de donateurs op de hoogte gebracht van de ontwikkelingen in de Natuurtuinen.

Website

De website is ook in 2022 bijgehouden door een van onze leden. Foto's en verslagen zijn erop gezet en het plantenarchief is bijgehouden. Er is een nieuw project gestart, Fauna in de Natuurtuinen. Foto's van voorkomende dieren zijn te vinden op:

<http://www.vriendennatuurtuinenjekerdal.nl/tuin/fauna-in-de-natuurtuinen/>

6 Werving van vrijwilligers, werving van leden

De werving van vrijwilligers loopt veelal via (de website van) het CNME. De kennismakingsgesprekken en evaluatie na enkele weken zijn gehouden door een speciaal voor die taak benoemde vrijwilliger. Evenals bij de procedure van het

CNME is ook een VOG (Verklaring Omtrent Gedrag) aan de nieuwe vrijwilligers gevraagd. Niet alle kennismakingsgesprekken leiden tot vrijwilligerswerk. In de loop van 2022 is een vrijwilliger gestopt omdat zij onvoldoende ruimte en vertrouwen ervaarde om zinvol vrijwilligerswerk te verrichten. Met een andere vrijwilliger is de samenwerking van ons uit beëindigd omdat er na een confrontatie over de gangbare regels in de Natuurtuinen geen enkel gesprek meer mogelijk was. Er zijn dit jaar zeven nieuwe vrijwilligers gestart. Momenteel zijn alle vrijwilligers tevens lid van de VNJ. Op 31-12-2022 heeft de vereniging 35 leden.

7 Financiën

Ons saldo is met € 420 toegenomen tot € 3520.

(De cursus Humisme afgelopen september is in dit overzicht nog niet verrekend)

Enkele highlights zijn:

- In 2021 waren er geen ledeninkomsten, in 2022 € 330.
- In 2021 hebben we afgezien van de jaarlijkse CNME bijdrage, in 2022 was deze met € 500 iets hoger dan normaal
- Voor het organiseren van de open dag hebben we van de Gemeente Maastricht eenmalig € 400 subsidie ontvangen
- Ook opschonen Maas was in 2021 niet aan de orde, de opbrengst in 2022 was €175
- Donaties zijn met € 50 afgenomen tot € 40

Financieel jaarverslag VNJ 2022
--

Inkomsten
Uitgaven

	€		€
VNJ Saldo per 01-01-2022	3.004,96	Kosten Triodos bank	158,10
		Jaarlijkse kosten VNJ website	€ 20,48
Inkomsten leden	€ 332,50	Printerinkt, papier e.d. voor VNJ	€ 61,05
Inkomsten donaties	€ 41,00	Koekjes bij koffie/thee	€ 115,45
Gemeente Maastricht open dag	€ 400,00	Afscheid + presentje	€ 19,45
Opbrengst koffie open dag	€ 24,75	Kosten open dag	€ 320,90
CNME	€ 500,00	Kosten lunch oktober	€ 19,93
Opschonen Maas	€ 175,00	Kosten wijngroep	€ 25,60
Opbrengst wijn	€ 45,50	Kosten ALV	€ 107,71
		Zoekkaarten bomen	€ 87,24
		Drukwerk kaarten	€ 65,50
Totale Inkomsten	€ 1.518,75	Totale uitgaven	€ 1.001,41
		VNJ Saldo per 31-12-2021	€ 3.522,30
	€ 4.523,71		€ 4.523,71

Op 1 januari 2022 hadden we 29 leden. Dit is beduidend minder.
 Reden: De Kindernatuurclub is vanwege Corona opgehouden.
 Op 31 december 2022 waren er 35 leden.

8 Aandachtspunten bestuursbeleid 2023

In afwachting van de al dan niet goedkeuring door de gemeente van een exploitatieplan van de Natuurtuinen, ingediend door CNME en MIK-PIWgroep, zal de VNJ doorgaan met het zo goed mogelijk onderhouden van de Natuurtuinen. Hierbij gaan we uit van ondersteuning van het Team Ecologisch Beheer bij het groot onderhoud.

Vanaf voorjaar 2023 zullen we de poort van de Natuurtuinen openzetten voor publiek tijdens onze aanwezigheid in de Natuurtuinen (dinsdag 9.30-13.00 en donderdag 9.30-14.30).

In samenspraak met het CNME zullen we in 2023 een open dag organiseren en wel op zondag 4 juni, gelijk met de Velt-ecotuindagen.

Het bestuur is serieus op zoek naar vervanging van de penningmeester en de voorzitter. Beiden zijn vanaf de oprichting, november 2014 in functie.